

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

A1. (μονάδες 15)

1. Σ
2. Λ
3. Λ
4. Σ
5. Σ

A2. (μονάδες 10)

α) επιτρέπει: απαγορεύει

αποδέχεται: απορρίπτει

β) Ο προπονητής της ομάδας ποδοσφαίρου απαγορεύει, με κατηγορηματικό τρόπο την εκδήλωση οποιασδήποτε αντιαθλητικής συμπεριφοράς εκ μέρους των παικτών.

Είναι σημαντικό, όταν κάποιος απορρίπτει μια θέση εργασίας, να έχει σκεφτεί τις εναλλακτικές επιλογές του αναφορικά με την επαγγελματική του σταδιοδρομία.

A3. (μονάδες 25)

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- Σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα που θα μπορούσαν να αναδειχθούν από τους καλλιτέχνες:
 - Ανισότητες
 - Ανεργία
 - Παραβατικές συμπεριφορές
 - Ρατσισμός κ.ά.
- Τρόποι με τους οποίους θα μπορούσαν να συνδράμουν οι καλλιτέχνες:
 - Αποτύπωση της πραγματικότητας χωρίς ωραιοποίηση και υστεροβουλίες.

- Συνειδητή προσπάθεια της αναζήτησης της αλήθειας για τα αίτια των σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων και έκφρασής τους μέσα από τα καλλιτεχνικά έργα.
- Αποστασιοποίηση από την ευκολία της αποδοχής των προβλημάτων λόγω ιδιοτελών κινήτρων.

Θετικά αξιολογούνται:

- Ένας πετυχημένος, περιεκτικός και ελκυστικός τίτλος
- Αφόρμηση από την επικαιρότητα στον πρόλογο
- Η κατάλληλη τεκμηρίωση
- Η αναφορική λειτουργία της γλώσσας, το ουδέτερο ύφος

Αρνητικά αξιολογούνται:

- Η απουσία τίτλου ή ένας μακροσκελής ή ασαφής τίτλος
- Ένας γενικόλογος πρόλογος
- Η πληθώρα παραδειγμάτων και η έλλειψη τεκμηρίωσης
- Το προσωπικό, εξομολογητικό ύφος λόγου.

B. Λογοτεχνικό κείμενο

B1. (μονάδες 15)

Η «παρερμηνεία» του Κειμένου Β παρουσιάζεται στον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται οι συμμετέχοντες στην ποιητική εκδήλωση τον ρόλο του ληστή. Θεωρούν ότι πρόκειται για «δρώμενο» στο πλαίσιο της παρουσίασης, ενώ πρόκειται για πραγματική απειλή. Οι συνέπειές της εντοπίζονται στην ενθάρρυνση της συμπεριφοράς του παρανόμου και στην κατάληξη, δηλαδή στον φόνο του ποιητή.

B2. (μονάδες 10)

- Παραδείγματα αφήγηση (μεταξύ άλλων):
 - «Οι αστυνομικοί πετάχτηκαν κι έτρεχαν πίσω από τον νεαρό που είχε παρατήσει στο πεζοδρόμιο της Λυρικής Σκηνής το στραπατσαρισμένο του αυτοκίνητο κι έτρεχε να βρει καταφύγιο στα πέριξ στενάκια.»
 - «Αρχίζει ο ποιητής να απαγγέλλει, ενώ οι αστυνομικοί φράζουν τη μοναδική είσοδο του στενού.»
- Παραδείγματα διαλόγου (μεταξύ άλλων):
 - «Πες τους, σ' εκείνους εκεί πίσω, ότι είναι αλήτες και ληστές. Λέγε, ρε»
 - «Δεν μπορώ άλλο, καλύτερα να με σκοτώσεις»

- Με την αφήγηση ο συγγραφέας παραθέτει:
 - ο τη ροή των γεγονότων - στις παραπάνω περιπτώσεις τις ενέργειες των αστυνομικών , του ληστή και του ποιητή,
 - ο επιταχύνει τη ροή του κειμένου, καθώς δεν κάνει λεπτομερή περιγραφή των κινήσεων και των ενεργειών των ηρώων (αστυνομικών και ληστή),
 - ο δίνει τη σειρά και τη χρονική διάσταση των γεγονότων (πρώτα η καταδίωξη και ταυτόχρονα η έναρξη της απαγγελίας – επιφυλακής),
 - ο πληροφορεί τον αναγνώστη για τα σημαντικότερα στοιχεία της πλοκής.
- Με τον διάλογο ο συγγραφέας επιδιώκει:
 - ο Να αποδώσει με πιστότητα τα λόγια του ληστή και του ποιητή,
 - ο Να συντελέσει στην ηθογράφιση των δύο πρωταγωνιστών με την άμεση πρόσβαση στις σκέψεις και στα συναισθήματά τους (αγωνία, παραίτηση κτλ.).

B3. (μονάδες 25)

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης

Συμπεριφορές του ποιητή:

- Δυσφορεί για τα πάντα στο διήγημα: για τον θόρυβο και δεν είναι σε θέση να τον αντιμετωπίσει. «Κι ο ποιητής βαρυγκομούσε και δεν μπορούσε να αρχίσει», για την απειλή, «Σκότώσέ με - άφησέ με όμως να απαγγείλω πρώτα», για την τεχνοτροπία που του στερεί τη διέξοδο: «Είμαι του ελευθερωμένου στίχου».
- Φέρεται ως «γνήσιος» ποιητής, καθώς για να ξεκινήσει θέλει απόλυτη ησυχία για να αρχίσει την απαγγελία του και προτιμά να χάσει τη ζωή του παρά να προδώσει την τέχνη του «Αναγκάζεται να βάλει λόγια και στίχους που προδίδουν την πίστη του».

Στο β' σκέλος η εκφώνηση επιτρέπει την έκφραση της προσωπικής θέσης του/της μαθητή/-τριας.

Θετικά αξιολογούνται η σαφήνεια της απάντησης.

ή

2. Θέμα δημιουργικής γραφής

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης

- Κειμενικό είδος: ημερολόγιο (ημερομηνία, προσφώνηση: αγαπημένο μου ημερολόγιο ή οποιαδήποτε ανάλογη, αποφώνηση: δικός σου/δική σου)
- Συντάκτης/συντάκτρια: ένας/μία από τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες στην εκδήλωση
- Αποδέκτης/αποδέκτρια: το ημερολόγιο, στην ουσία ο ίδιος ο μαθητής/η ίδια η μαθήτρια
- Ύφος λόγου: άμεσο και εξομολογητικό (α' και β' ενικό ρηματικό πρόσωπο)

- Γλώσσα: απλή, αναφορική ή/και ποιητική λειτουργία
- Σκοπός για τον οποίο γράφεται το κείμενο: να εκφράσει ο/η μαθητής/-τρια με δημιουργικό τρόπο τις σκέψεις και τα συναισθήματά ενός/μίας από τους/τις παρευρισκόμενους/-ες σε ένα περιστατικό το οποίο ξεκίνησε ως ποιητική εκδήλωση και κατέληξε τραγικά.
- Η εκφώνηση επιτρέπει την καταγραφή των προσωπικών ιδεών των μαθητών, αρκεί να είναι ολοκληρωμένες ως προς τη διατύπωση και τα νοήματα.